ДОДАТОК до „БУКОВИНИ“.

РУСКА РАДА

НАРОДНА ҐАЗЕТА

Виходить що тижня в пятницю | Адрес Редакциї: „РУСКА РАДА“ в Чернівцях ул. Петровича ч. 2. | Коштує річно 4 корони.

Ч. 23. Чернівці, дня 17. (4. червня) 1904. Рік VII.

До роботи!

Дорогі братя! Вже в 22. ч. нашої часописи, оповістили ми, що розписано нові вибори до краєвого сойму. Настала дуже важна хвиля для цілого нашого народу а передовсім для нашого зубожілого і майже на кождім кроці кривдженого селяньства.

Старий сойм, де на 6 правдивих народних заступників засїдало аж 30 депутатів паньских, яким і не в голові була народна воля і які всїх своїх сил лиш на то добирали, аби „Вільнодумним“ не дати нїчо доброго зробити; той сойм, що кождим майже своїм поступком ще гірше роздрапував велику рану мужицких кривд — вже розвязаний! Навіть перед часом єго розвязано, бо він не був до нїчого спосібний. Ось і звертає ся тепер правительство до народа, аби він вибрав собі нових послів. Чиж маємо знов вибирати тих, що лиш живуть нашою кривдою? Чи може маємо вибирати паньских наймитів? Нї і ще раз нї! Завдяки великій справедливости краєвого президента, будемо мати вільні вибори. Кождий виборець подасть голос на того кандидата, на кого сам схоче. Не сьміє єму се розказувати нїякий урядник — нїхто! А як би хто єму й давав такі розкази — най їх не слухає. Руский, мужицкий виборець має слухати лише волї народу, який єму певно скаже лише: гласуй і при виборах із сїл і при виборах мійских на приятелїв народу, на тих лише кандидатів, яких тобі вкажуть „Вільнодумні“. Братя хлїбороби! Як собі постелимо так виспимо ся. Яких собі виберемо виборцїв, таких будемо мати послів і такий будемо мати гаразд і голос в соймі. Дїдичі, консисторники і їх наймити кацапскі киринники спрягли ся в одно на тото, аби до сойму не допустити щиро-мужицких послів, тому беріть ся братя до роботи. Гуртуйте ся, займайте ся бачно виборами, один другого научайте, яка велика їх вартість для селян тай розказуйте, на що завагали ся наші вороги, аби мужиків цїлком роздавати. Як возьмемо ся щиро до труду, то певно що нїчо мам не вдїють наші вороги хоч-би й подуріли із люти. Невтомимою працею і корінованєм зради і хрунївства мусимо вибрати собі таких послів, якіб щиро заступали бідний нарід, а не лизали паньскі руки за охлапи, які їм пани кидають зі свого стола за вірну службу — як се роблять киринники.

Братя хлїбороби! Лишаймо тепер все на боцї, лишаймо гнїв, вражду помежи собою, а дбаймо лиш о то одно, аби вибрати собі добрих послів, бо від того залежить наш гаразд і гаразд наших дїтий. Сходїм ся тепер по всїх громадах і порадьмо ся щиро, аби вибрати добрих виборцїв. Сходїм ся зі всїх громад цїлого повіту до купи і порадьмо ся щиро, аби вибрати доброго посла. Сходити ся тепер вільно і не треба давати знати про се до староства. Особливо-ж вистерігаймо ся всяких підшептів наших ворогів панів й наймитів-киринників, а даймо віру одним нашим щиро-мужицким послам і до

них лише удаваймо ся з всякими питанями і за всякою порадою, бо лиш відси дістанемо щиру і приятельску раду. Не слухаймо нікого більше окрім наших щирих приятелів.

Коли будем держати ся всї купи і всї в єдности виберемо собі щирих послів, тодї можемо мати надію, що поліпшить ся наша доля і стане нам лїпше на нашій рідній землї.

Про пеляґру.

В краях, де кукурудза становить майже виключну поживу сїльского населеня, показує ся з причини споживи страв з муки незрілої, зіпсованої або сплїснїлої кукурудзи тяжка слабість, яку називають пеляґрою.

Ті, що попали в ту слабість, скаржуть ся з самого початку на слїдуючі долегливости.

Насамперед повстає більше слини в ротї як звичайно і брак апетиту, а навіть часто обридженє против всяких страв.

Далїй прилучують ся до того долегливости в жолудку і в кишках, по яких часом наступають частїйші жолудкові корчі і не устаюча часами навіть кровава бігунка.

З причини сих долегливостий показує ся у слабих, котрі дуже блїдо виглядають, велике ослабленє і неохота до всякого занятя.

Они скаржуть ся на великий біль і заворот голови як також на оглушенє якби в пянім станї, а в наслїдок того настає у них велика повільність в думаню.

Далїй показують ся на частях тїла не закритих одежию, особливо на руках і ногах як також в тяжших случаях і на лици і на грудях запаленя получені з великими болями. Шкіра на тих частях тїла починає червонїти ся і пухнути, а на многих місцях пізнїйше підносити ся, так якби там були міхурі, і повстають на нїй численні повздожні отвори.

На язицї видко потім легкі пухлини а помежи тими пухлинами цїлком на верху повздовжні отвори.

Ся потрійна комбінация жолудкових, нервових, і шкіряних змін тревае аж до осени, а тогди деперва аж показує ся поліпшенє в станї слабого.

Пухлини на згаданих частях тїла починають никнути а по кількох тижнях починає слаба шкіра злазити. Остає ся лиш легке забарвленє шкіри; так само устає поволи біль голови і другі мозґові ознаки, а наконець никнуть також жолудкові долегливости.

Сли такому, що лиш заслабне на пеляґру, подасть ся лїкарску поміч і сли той-же через довший час не їсть страв з кукурудзяної муки, то може він і зовсїм виздоровіти.

Д. Мордовець.

Дзвонар.

(Конець.)

Тільки довго не в-тямку було менї се прізвище: отсе було кликнуть у школї: Петр Лакриментов, Василій Тацитурнов, — то я мов і не чую, бо все забував собі на лихо, що я Тацитурнов. Таке чудне слово, бодай його!

І почали мене вчити, та не так, як Позїхайлик вчив: не просьбою, не грозьбою, а червоною лозою та гнучкою вербою. І били-ж Тацитурнова, — Мати Божа, як били! Та малому все на лихо: молоде тїло швидко гоїлось; дитячі сльози швидко висихали; тільки на серцї в дитини не добре накипало. Недобре насїня недобром і сходило. Та не одного мене бито...

А я тими часами підростав та так-же хутко! Вже сїмнацятий рік, і я не дитина, і в мене думки та гадки: одна думка на добре, друга на погане. Та нечистий нагадав нам у бурсї гражданьских[1]) книжок читати, про мирські дїла та про гріхи людські. А на такі книжки запрет[2]) був від ректора: — гріх по плотї — плоть сквернить, а писанїє сатанино душу погубляєть.

Воно-ж і мене на віки загубило.

Якось раз сидимо ми собі бурсаки, та читаємо собі гріховні псальми (я вже

---

[1]) сьвітских.

[2]) заказ.

Но як слабий на пеляґру далїй живить ся майже виключно стравами з кукурудзяної муки або навіть із зіпсованої такої муки, то погіршує ся по короткій перерві знов єго стан здоровля, і появляють ся висше описані долегливости поновно ще в висшім степени.

З початком весни настає висше описанє погіршенє стану здоровля а часто нарушеня нервового системy з гадками про самоубийство а в многих случаях наступає помішанє розуму.

В дуже тяжких часто роками треваючих случаях наступає слабовитість і упадок сил а тогди для слабого нема ратунку.

Тому що пеляґра повстає через споживу страв із зіпсованої кукурудзяної муки, повинно уживати ся лиш цїлком зрілу, достаточно суху, не стухлу, і не сплїснїлу кукурудзу на муку для людского ужитку.

Тому мусить ся зрілу кукурудзу віддїлити від незрілої і зрілу переховувати в сухих місцях, де завсїгди є сьвіжий воздух. Особливо треба не зовсїм суху кукурудзу перед змеленєм висушити в печи для сушеня збіжа, а сли такої нема, в звичайній мірно огрітій печи для печеня хлїба.

Але і муку з доброї і сухої кукурудзи треба хоронити перед зіпсутєм. Таку муку повинно ся по змеленю ще раз висушити і то найлїпше в той спосіб, що єї розгорне ся в цїлком тонкім покладї на якім небудь сухім місци, де все провіває сьвіжий воздух — на стриху або в зовсїм сухій стодолї — і там єї лишає ся через кілька днїв. Потім мусить ся переховану кукурудзяну муку старанно хоронити перед плїснию.

Страв не повинно ся нїколи робити із зіпсованої кукурудзяної муки.

Сли хто заслабне під висше описаними обявами пеляґри, по споживі якої небудь страви з підозрілої кукурудзяної муки, або хто такий, що майже виключно живить ся стравами з кукурядзяної муки, навіть тогди, сли не завважав, що мука ужита до страви була зіпсована, то повинен сейчас через якусь пору не уживати страв з кукурудзяної муки і порадити ся лїкаря.

Сли хто на пеляґру заслабне, повинен, сли бідний, піти задля лїкарского обходу до шпиталю і місяцями не їсти страв з кукурудзяної муки.

Сли слабий зобачить, що по поновній споживі страв з кукурудзяної муки знов появляють ся долегливости, які получені з пеляґрою, то мусить сейчас залишити споживу сих страв.

Пожаданим би було, що-би і здорові люди не живили ся виключно стравами з кукурудзяної муки.

й не згадаю, яка то книжка була) сидимо та читаємо, иньші сьміють ся, другі мовчать та слухають, — мене нечистий і наустив.

— Господи! як би я, — кажу, — вмів такі вірші складати, я-б і в протопопи не пішов.

— І так не підеш, — озвав ся хтось тихенько за мною.

Зирк — аж отець ректор стоїть серед камери, коса розплетена, довга — аж низше плїч, — а сам білий, як крейда. Так усї й помертвіли.

— Сатано, сатано... сатано!

Я встав на ноги, а ноги не держать... усе заходило перед очима, і мов темно в камері стало...

— Сатано, сатано, сатано!...

Тільки я й бачив бурсу і вона мене бачила.

Мене вигнали... Господи, як то вже плакав я перед ректором, щоб не губив мене, матїр мою не вбивав!... не помилував. Вигнали як собаку.

Вийшов я з бурси... Куди йти? де дїтись? А вже більш нї до кого, як до матері. І пішов. А було се в Петрівку, саме тодї, як люде траву косять. Лїто придалось добре, тепле — весело йти. І менї було весело, бо малому лихо — пів лиха, а надто ще й до дому йшов; а дома я не був з того часу, як мене в бурсу одвезли. Довго озиравсь я на город, аж поки не покривсь горою; з того часу я й не бачив города, та більш уже й нїчого не бачив, окрім своєї, слободи та дзвінницї... Ото-ж я і дзвонарем став.

Через засіянє пшеницї, жита, гречки і проса, як також через засадженє картофель можуть і найбіднїйші селяни собі иньшу споживу забезпечити і так себе охоронити перед заслабленєм на пеляґру.

Звертає ся увагу на те, що ті, що пють горівку, дуже легко дістають пеляґру, і тому перестерігає ся рішучо перед занадто частим уживанєм горівки.

Сільскі робітники, що йдуть в заграницю на роботу і там від тих, що у них роблять, дістають сирі віктуали, не повинні під жадним услівєм принимати зіпсовану, сплїснїлу і нечисту кукурудзяну муку.

КРАЙ.

I.

Кожда громада має свої границї, свій готар, котрі єї віддїляють від других громад. Але прецїнь громади не жиють для себе окремо, а мають з другими громадами богато з собою спільного, мають одні і ті самі права і установи; над громадами є якась одна спільна власть.

Усї ті громади до купи, що мають однакові спільні установи і одну спільну власть, чинять разом край.

І край має свої границї, свій готар.

Так як громада, так само і край має свої потреби, він має полагоджувати тоті спільні всїм громадам справи, заводити всюди в краю однаковий добрий лад і порядок, дбати о добро цїлого краю.

Хто-ж се все в кождім краю має робити, хто має про се дбати?

Після теперішних законів мають все те полагоджувати сойм краєвий і видїл краєвий.

Що то є сойм?

Мало хто з наших хлїборобів і міщан знає, яку велику силу має сойм або рада краєва. А то чому? — Тому, що у нас завше ще мало хто уміє читати, аби міг собі з книжки прочитати і порозуміти тото цїсарем затверджене наше право. Право, закон для нас, є дуже важний закон, але люди наші єго не знають і тому то другі люди, знаючи сей закон, визискують за нас тото наше право, тоту велику силу, яку має сойм, для себе на свою користь, а нам лишають самі тягарі. Треба, щоби вже раз і наші люди пізнали своє право, аби тим чином могли єго уживати на добро своє і своїх дїтий.

Так як в кождій громадї є рада громадска і старшина громадска, і вони мають завідувати всїма справами громадскими, орудувати і ґаздувати маєтком громадским, заводити добрий лад по громадах, так само у всїх краях нашого цїсарства, отже і на Буковинї, є рада краєва або сойм з видїлом краєвим, і вони мають за-

---

Чи стільки я там ішов — не згадаю, а на шестий, чи на семий день зза гори і наша церква виглянула. Тут я заплакав, тай сам не знаю, якими слїзми. Господи! — Йду мимо Староселища, де з Позїхайликом колись рибу ловили, — нема Позїхайлика між очеретами, не стремить зза кущів його удлище довге, чорноклинове, і хлопцїв не має. А риба, як і тодї, виграє на сонцї, і зазуля кує над озером... Серце в грудях колотить ся, як не вискоче.

Оттут я окуня піймав... І огнище буцїм тільки вчера залите: десь недавно рибу варили... і муравиня цїле, куди ми було червяків кидали та кричали:

Муравлї, муравлї!
Он татари йдуть,
Ваших дїтий поріжуть,
І ваші подушки заберуть!...

А от і озеро, таке ж тихе, як тодї, коли ще я малим був...

Пройшов і в Староселище.

Ото у нас в хатї топить ся, і дим видно; а то верба зеленїє у городї в Позїхайлика, над криницею... Може, вони молодий бут поливають...

Коли дивлюсь, ідуть менї на зустріч із слободи дві дївчинки, височенькі та гарні, як квіточки, — порівнялись зо мною тай приглядають ся, буцїм пізнають мене. Став і очам не йму віри...

— Галю! Доко! ви мене пізнали?

— Василечку! братчику!...

Та так і повисли в мене на шиї. Се-ж мої сестри!

відувати всіма справами краєвими, орудувати і ґаздувати маєтком краєвим, заводити добрий лад в цілім краю.

На що є сойм і які має він права?

Сойм краєвий є особливо на те, аби 1) ухвалювати т. зн. установляти права або закони у всїх справах краєвих (§ 16 і 17 цїс. патенту з дня 26-го лютого 1861). Коли сойм установить якийсь закон, а цїсар єго затвердить, тодї всї мусять після того закону поступати, бо инакше будуть карані. Установляти собі такі закони в справах краєвих, які нам найлїпші, се є найбільше і найважнїйше право сойму, т. зн. право наше. Бо яке-ж право може бути більше понад те, що ми можемо самі собі установляти закони — у всїх справах краєвих?

Що-ж то є справи краєві?

Справи краєві (§ 18, то є 1) всї справи культури краєвої, т. зн. справи рільництва, лїсництва, огородництва, садівництва, хову і годівлї всякої худоби, поправи землї, реґуляциї рік; а також справи промислу т. зн. ремесла. Сойм краєвий має отже дбати про те, аби в нашім краю уміли люди як найкраще ходити коло землї, єї обробляти, з неї найбільші зиски тягнути; аби уміли ховати як найкращу худобу і з того мали як найбільші зиски; сойм має дбати о те, аби охоронити хлїборобів і годовельників худоби перед всяким визиском; він має дбати о то, аби в нашім краю розвивав ся промисл і всяке ремесло, аби гроші не виходили за всяку марницю пр. за гвоздї, сукно, сїрники, мило і т. п. річи з нашого краю і збогачували других, але аби наш гріш лишав ся в краю, давав заробок своїм людям в краю, і свої люди в краю могли жити в гаразді. Аби все те обезпечити, аби піднести гаразд і добробит краю, сойм має право ухвалювати всякі потрібні до того закони.

Окрім того має сойм право 2) ухвалювати і переводити коштом краю всякі будови публичні, як гостинцї, мости, будинки на школи, шпиталї і т. д.; 3) ухвалювати і утримувати за гроші краєві всякі доброчинні заклади, як пр. шпиталї, доми для сиріт, для слїпих, для невилїчимо хорих, для поліжниць і т. д.. 4) ухвалювати прелїмінар приходів і видатків на всякі потреби краю і відтак робити обрахунок з тих приходів і видатків.

Сойм має також і те право, в границях і рамах загальних законів, ухвалених радою державною для цїлого цїсарства, ухвалювати і видавати потрібні закони для краю і то 1) у всїх справах громадских, 2) в справах церковних, і шкільних, 3) в справах підвод (форшпанів) і кватерунку войска.

— Василечку! відкіля ти?

З бурси, — кажу.

А сам обіймаю їх та цїлую.

— Хиба-ж вже ти вивчивсь, братїку? — питають ся.

— Нї, Доко, — кажу, — не вивчив ся. А мати дома?

— Дома, — кажуть. — А ми отсе йшли по козельцї, та тепер вже не підемо.

— Яка ти, Галю, велика стала, висока! і ти, Доко...

— І ти, Васю, великий став. — кажуть.

Приходимо до дому. Мати стоїть серед двора, закрилась рукою від сонця й приглядаєть ся.

— Се ти, Василю? — каже.

— Я, мамо.

Перехрестилась, а на самій лиця нема. Я до неї, а у самого руки й ноги трусять ся.

— Здоров, синку, — каже, — як тебе Бог приніс?

Я заплакав.

— Чи не прогнївав чим Бога, дитятко? — мати питає, — чого плачеш?

Я мовчу та плачу. Жаль менї її стало і за себе стидно.

— Годї, Василю: хиба яке лихо спіткало ся? Кажи, сину!

— Мене, кажу, мамо, вигнали з бурси.

А сам плачу, плачу...

— Вигнали? а за що?

— Я мамо, книжки читав.

— Книжки читав? Так хиба за се виганяють?

Сойм має также ще право ухвалювати і видавати закони у всяких иньших справах добробиту і петреб краю, скоро лише тоті справи після осібних постанов відступлено соймови до полагодженя.

Ще і се дуже важне право має сойм (§ 19 ціс. пат.), що 1) в соймі можна радити над тим, чи загальні закони і урядженя, ухвалені радою державною і оголошені для цілої держави, виходять на добро краю чи ні, а также ставляти в тій справі відповідні внески, і що 2) в соймі можна радити над тим і ставляти відповідні внески, аби рада державна ухвалила, і аби видано такі загальні закони і урядженя, яких після гадки сойму доконечно потрібно для добробиту і потреби краю, та що 3) сойм може висказувати свою думку про всї справи, про які запитає правительство єго о раду.

Сойм має право накладати і стягати податок краєвий, (§ 22) т. зн. до податку ґрунтового, домового і заробкового ухвалити додаток на потреби краю, і то аж до 10 кр. від кождого лева податку. Коли-ж сойм ухвалить більший податок краєвий, або ще який иньший податок (ніж додаток до названих тут податків), то така ухвала потребує затвердженя цісарского.

Сойм має право установити потрібних урядників краєвих, визначити їм платню і ухвалити дисциплїнарні приписи для них (§ 25).

Які має сойм обовязки?

1) Сойм краєвий має обовязок дбати, аби той маєток, що є власностию краю, як найлїпше утримати, і аби утримати тоті фонди і заклади, які повстали за краєві гроші або утримують ся з краєвих гроший. Коли-б сойм ухвалив, аби щось з корінного маєтку краєвого або продати, або обтяжити, або в застав дати, то така ухвала, аби вона була правосильна, потребує цісарского затвердженя (§ 20.)

2) Сойм краєвий має обовязок завідувати як найлїпше маєтком краєвим і довгами краєвими, і дбати о то, аби край сплачував точно свої довги (§ 21).

3) Сойм має обовязок ухвалювати, відки і як роздобути гроша на те, аби виповнити все те, що потрібне для краю, єго фондів і закладів.

Хто прочитає все се уважно і розбере добре своїм розумом, хто особливо розважить добре, що то є справи культури краєвої, і що сойм в тих справах може все зробити, той певно пізнає, яку то силу має сойм, які великі і важні єго права, та що сойм особливо для хлїборобів годен дуже богато добра зробити, але также і богато лиха причинити, коли за-

---

— Виганяють, — кажу.

— А як неправда?

— Далебі, мамо, правда!

— Так цур їй, гаспидській бурсї, прости Господи! От, навіжені! за що дитину вигнали!

У вечері прийшов Позїхайлик. Поздоровкались. Мов батька рідного я його побачив.

— А попом скоро будеш? — питає.

Нї, — кажу, — нїколи не буду.

— Овва! Ану-ж, ну, розказуй, як вас там вчили, хто вам указки робив?...

— Там, дядечку, — кажу, — без указок вчать.

— От такої! без указок! Так плювати-ж на вашу бурсу, от що!

А сестра Галя й каже:

— Там, дядечку, й читати не велять. Василя та за те й вигнали, що він книжки читав.

— Е! шкода, — каже. — Отсе, я бачу, і у вас у бурсї таке-ж диво, як у нас у полку: і офіцери нїчого не читають... Такі-ж і попи з вас будуть!

З того часу я нїде не був: так у слободї й зостав ся. Приставили мене, спасибі їм, до церкви дзвонарем — і от сорок сїм лїт дзвоню. Дзвонив і по матері, як умерла; дзвонив, як і Позїхайлик вмер, і по сестрах дзвонив...

А хто по моїй грішній душі задзвонить?...

недбає тоті справи або коли їх полагоджувати ме на користь лиш одних а на шкоду других.

Дописи.

Із Юрківців.

Наперед дуже мені мило донести Вам тай усім братям селянам а особливо стороньским молодцям „Січовикам“, що наша „Січ“, яку-м завели серед великих перепон киринників дуже нам добре розвиває ся. Маємо вже 92 членів а з того 35 дівчат. Люди чим раз більше пізнають, що ті всї лихі вісти, які розпускали за „Січ“ вороги є неправдиві і були лиш на тото обмірковані, аби розбити нашу єдність, аби зломити мужицку силу. Та в нашім селї чортівске зерно кукілю незгоди, яке сїють киринники, не так легко зійде, бо люди пізнають „Січ“, що лиш в єдности сила та, що треба ся добре стеречи ворогів і не давати ся ймити анї на їх просьби анї на грозьби. Таку єдність виказали наші люди і у громадских виборах, що відбули ся дня 1. червня.

Як знаєте, що вибраним хотїв би бути кождий в селї без огляду на то, чи він знає або й хоче боронити селян або й нї. До ради забагло ся дістати й такому приятелеви народу як наш о. Бурак. Але помимо єго старань, єго бажанє не сповнило ся, бо наші громадяни научені досьвідом не схотїли голосувати на того, хто при послїдних виборах до сойму помимо даного слова зрадив мужицку справу. Раз змудрував свої вівцї наш пастир, але тепер вже они помудріли і не дадуть ся єму завести на вовчі зуби. Із злости червонїв наш панотець як правдивий бурак, кричав на подвірю громадского уряду мов несамовито: „Так громадяни то я не варта сего, щоби ви мене вибрали, се я не заслужив ся у Вас за 6 рік! — Ой так! На жаль лиш на се Ви собі у нас заслужили аби Вас сокотити ся, не аби Вас вибирати своїм заступником. Наші читальники вибрали єго головою читальнї, гадаючи що він буде за читальню дбати але він ще анї раз не був за два роки у читальни, бо він є права рука Драбика, тай любого Бажана. Люди добрі, се ми пишемо на тото, аби як де подибає ся такий другий Бурак то платїть єму так само як Юрківска громада свому. Хто раз не має тілько сумлїнности, щоби оцїнити то довірє, яке єму в руки дає цїла громада, як свому пастиреви й заступникови, але тим довірєм ще так орудує, аби через него виходили в посли такі „приятелї селян“ як др. Ґакман, якого впхали були пани нам на мужицкого посла, той не може домагати ся того, аби єму нарід вірив тай аби мав до него добре серце. На тото треба собі заслужити і то щирим трудом а не спомаганєм ворогів селяньскої верстви.

Народолюбець.

Всячина.

В недїлю дня 19. червня с. р. буде посол до ради держ. Др. Фльорян Лупу відбувати збори виборцїв в громадах Камена і Михальче; в Каменій о год. 11 перед полуднем а в Михальчу о 2 годинї по полудни.

Звичайні весняні загальні збори каси пожичкової і щадничої для громади Вашківцї н/Ч. відбудуть ся в недїлю, дня 26. червня 1904. о год. 1. по полудни в стодолї п. Дмитра Гараса. — Порядок дневний: 1. Отворенє зборів. 2. Вильосовнє 3 членів Ради надзорчої. 3. Доповняючий вибір 3 членів Ради надзорчої. 4. Вільні внесеня. — За старшину товариства. — *Іван Гарасимович* начальник старшини.

Дезертири. В послїдних днях — переїхало через Львів кількасот російских дезертирів, переважно Жидів. Границю переступили по части коло Бродів, по части коло Гусятина, а походять з Одеси, Волиня, Кишинева, а також з Конґресівки. Майже всї належать до резервової армії, мали навіть вже в руках карти з покликанєм до активної служби, однак попродали все движиме і недвижиме майно і полишивши жінки, дїти, утекли. Тї, котрі перейшли брідску границю, оповідали, що разом з ними утїк також пол-

ковник та капітан, оба в мундурах, які зложили на границі. Задержавши ся кілка годин у Львові, виїхали до Відня, щоби звідтам удати ся по части до Н. Йорку, по части до Арґентини, де наміряють посьвятити ся рільництву.

Примха американьского міліонера. Великого розголосу набрала в Америці така пригода: Якийсь міліонер з держави Небраски вернув по довгих літах з чужини до вітчини. Не маючи знакомостий, особливо межи жіноцтвом, а рад оженити ся, просив сьвященика, щоби єму найшов добру і розумну жінку. Сей зразу здивував ся, але побачивши, що міліонер таки на правду обстає при своїй просьбі, обіцяв єму свою поміч. Зараз першої неділї говорив на проповіди про стан супружий і згадав при тім про намір міліонера. Вість пішла телеґрафом на всї сторони Сполучених Держав і появила ся в дневниках. Вже на одну добу дістав міліонер сотки листів, а дальші сотки надходять день в день. З 20 бюр посередництва в справах подружа вислано до него аґентів. Міліонер ще доси не рішив ся: а сьвященик, котрого проповідь мала такі наслїдки, так запалив ся до справи, що хоче орґанїзувати публичні бюра для справ подружа між християнами.

Цікава подія лучила ся як пише ам. „Свобода“ в Ґалвестон, Тексас. Якійсь Павло Кляркcон украв в свого господаря брилянтовий перстень, вартости 300 долярів, і проковтнув єго. Бояв ся, бачите, аби не найшли в него перстеня при ревізиї, отже сховав єго в.... жолудку. Не помогло се одначе нїчого, бо хитра поліция швидко догадала ся правди, а прикликані лїкарі відкрили перстень в жолудку при помочи лучів X. На добавок перстень був не стравний, Кларксон почув страшні болї в жолудку, поліция загрозила тяжкою карою за крадїж, а всякі средства на прочищенє не помагали. Не було отже иньшої ради лиш піддати ся операциї. Тодї лїкарі розрізали єму жолудок, виняли перстень і знов зашили гарненько. Злодій приходить вже до себе, але замість перстеня має рубець на животї. Жолудок не є вже нинї добрим захистом для крадених річей, бо ... поліция й там їх вишукає, а лїкарі виймуть.

Мед. Др. Ґольдфельд

вернув з подорожи і ординує як перше так і до тепер в Чернівцях при ул. Почтовій ч. 2.

Він розслїджує недуги машиною яку видумав професор Рентґен. За помочию тої машини бачить ся у нутрі чоловіка, як далеко недуга вкорінила ся, тому й лекше єї вилїчити.

Важне для Райфайзеньских Кас.

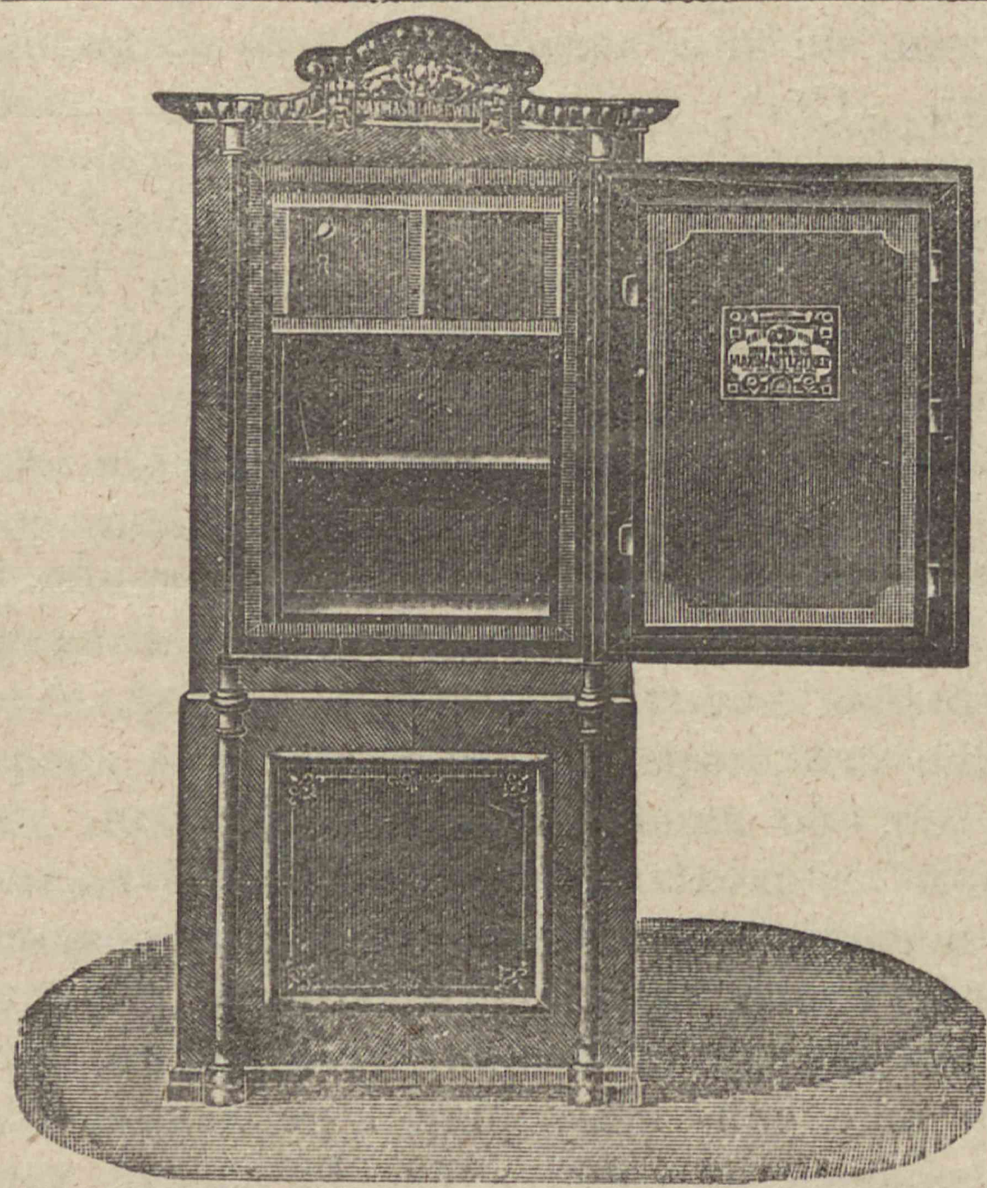

Огнетревала Каса Nr. 3,

коштує у мене дешевше як всюди. Маю також на складї

сїчкарнї і машини до шитя,

а всьо з найлучших фабрик. — За доброту ручу.

З поважанем

Василь Данилевич

машинїст в бровари Штайнера. ул. Желїзнича (Bahnhofstrasse) ч. 21, Чернівцї.

Видане Товариство „РУСКА РАДА“. За редакцию відповідає ІВАН ЗАХАРКО
З друкарнї „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Ів. Захарка.